

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija

ŠILUMOS ŪKIO SEKTORIAUS UŽDAVINIAI

Andrius Janukonis

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos tarybos pirmininkas

Konferencija „Šilumos ūkio problemos ir aktualūs uždaviniai 2009 – 2010 metų šildymo sezonui“.

2009 m. lapkričio 4 d.

Viešbutis „CROWNE PLAZA Vilnius“

LŠTA siūlymai kaip išeiti iš susidariusios padėties

1. Biokuro panaudojimas centralizuotos šilumos gamybai;

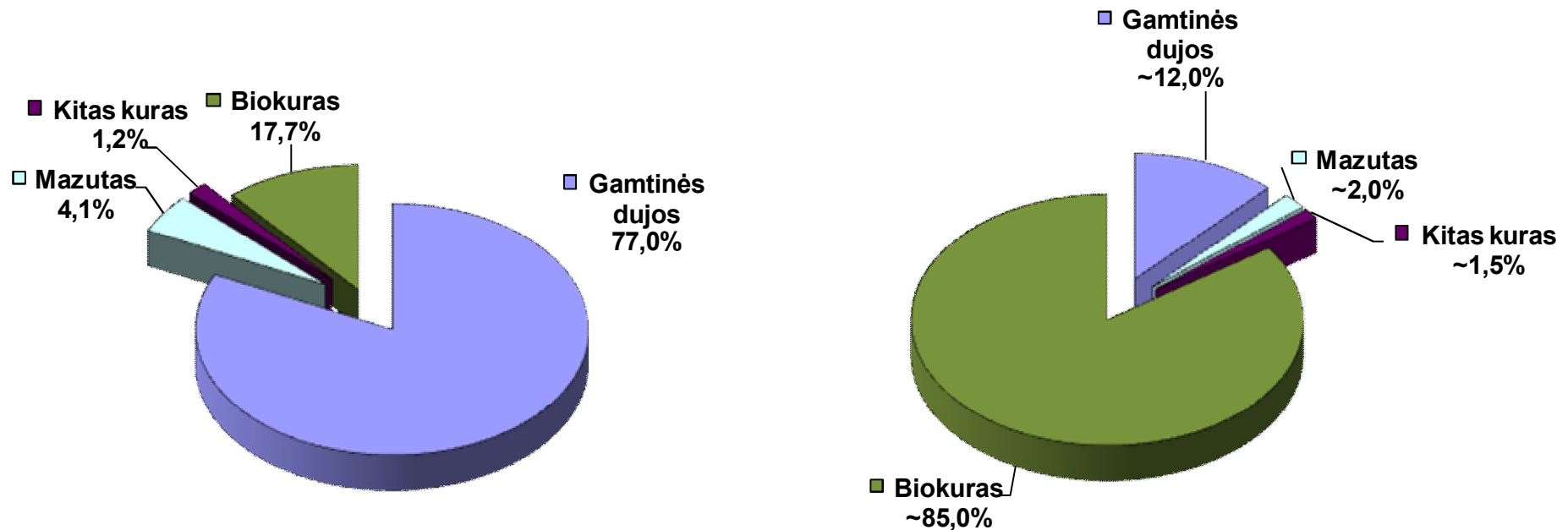
2. Komunalinių atliekų panaudojimas šilumos gamybai;

3. Aprūpinimo karštu vandeniu problemos ir uždaviniai

LŠTA siūlymai kaip išeiti iš susidariusios padėties

1. Biokuro panaudojimas centralizuotos šilumos gamybai Lietuvoje

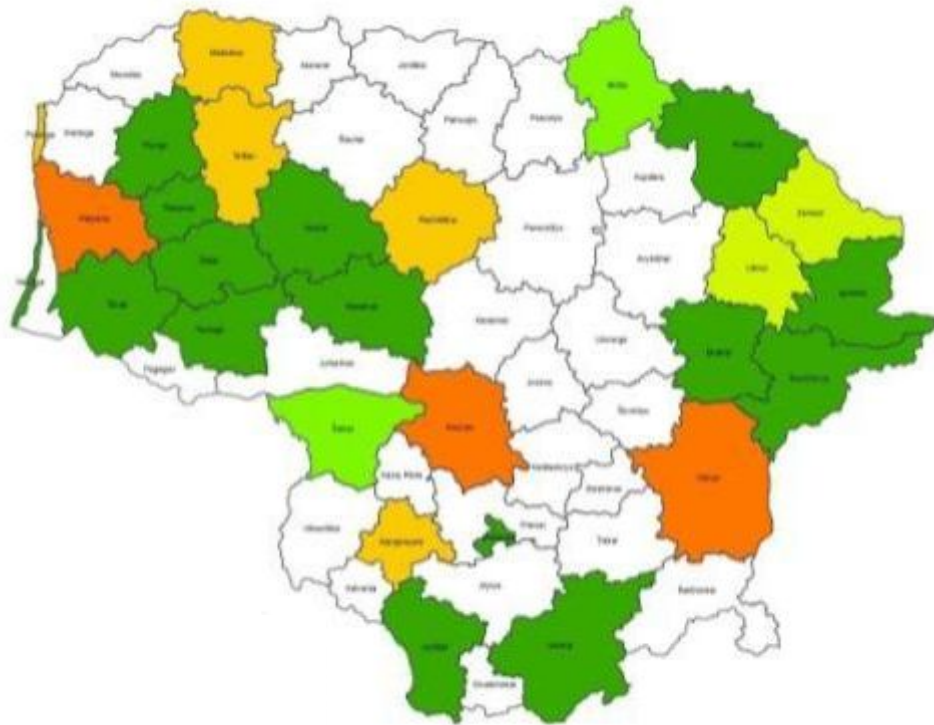
2008 m. kuro sąnaudų struktūra

Tikslas 2020 m.

LŠTA siūlymai kaip išeiti iš susidariusios padėties

Biokuro panaudojimas centralizuotos šilumos gamybai

2009 m.

Tikslas 2020 m.

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

- Biokurą deginančių įrenginių CŠT sistemose nėra
- Biokurą deginančių įrenginių galia iki 10% sistemos poreikio
- Biokurą deginančių įrenginių galia nuo 10% iki 20% sistemos poreikio
- Biokurą deginančių įrenginių galia nuo 20% iki 30% sistemos poreikio
- Biokurą deginančių įrenginių galia nuo 30% iki 40% sistemos poreikio
- Biokurą deginančių įrenginių galia 40% ir daugiau sistemos poreikio

LŠTA siūlymai kaip išeiti iš susidariusios padėties

Biokuro panaudojimas centralizuotos šilumos gamybai

- Centralizuotai tiekiamos šilumos gamybai **pareikalaujami įrenginių galingumai 2008 m. sudarė apie 3100 MW;**
- Deginant biokurą, kurio dalis sudaro apie **70 proc. viso naudojamo kuro kiekio, biokuro jėginių bendras galingumas turi sudaryti apie 2170 MW;**
- Biokuro jėginių 2008 m. veikė virš 360 vnt., kurių bendras galingumas **sudarė apie 610 MW;**
 - Siekiant sudeginti visą Lietuvoje pagaminamą biokurą, **būtina papildomai pastatyti biokuro jėginių tinklą, kurio bendra galia sudarytų apie 1560 MW, o investicijos siektų apie 1,1 mlrd. Lt;**

Keletas šilumos tiekimo įmonių sėkmingai plečiančių biokuro plėtrą šilumos ir elektros gamyboje

UAB "Vilniaus energija"

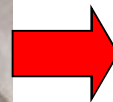
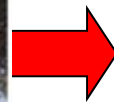
UAB "Utenos šilumos tinklai"

LŠTA siūlymai kaip išeiti iš susidariusios padėties

2. Komunalinių atliekų panaudojimas šilumos ir elektros gamybai ES ir Lietuvoje

- Europoje šiuo metu veikia per **430 kogeneracinių jėgainių** gaminančių šilumą ir elektrą, kurios kūrena komunalines atliekas
- Per metus Europoje **sukūrenama** miestų šildymui ir elektros energijos gamybai apie 65 mln. tonų atliekų.

LŠTA siūlymai kaip išeiti iš susidariusios padėties

*Kogeneracinė elektrinė deginanti komunalines atliekas
Vokietijoje*

LŠTA siūlymai kaip išeiti iš susidariusios padėties

- Lietuva turi unikalias sąlygas plėsti kogeneracinių jėgainių, naudojančių komunalines atliekas kaip kurą, statybą, nes esant išvystytiems centralizuoto šilumos tiekimo tinklams galima naudingai panaudoti **iki 85% iš atliekų galimos gauti energijos**
- Atliekų deginimas leistų įgyvendinti strateginius Lietuvos energetinės nepriklausomybės didinimo planus ir mažinti priklausomybę nuo kuro **importo iš vienintelio šaltinio, tačiau tam priešinasi šių tikslų įgyvendinimo priešininkai.**

Londonas SELCHIP

Monaco (Monte Carlo)

Komunalinių atliekų deginimo įmonės, kurios pastatytos miestų ribose

Viena, Austrija

Tokijas, Minato

LŠTA siūlymai kaip išeiti iš susidariusios padėties

KOMUNALINĖS ATLIEKOS - VERTINGAS KURAS!

Komunalinių atliekų šilumingumas beveik toks pat kaip medienos atliekų. *Lietuvoje* turimų **1,3 mln. tonų atliekų** (viso susidaro ~4,4 mln. tonų/m), kurias kūrenant būtų galima pagaminti didelę dalį centralizuotai tiekiamos šilumos ir elektros energijos, **užkasama sqvartynuose**. O tuo tarpu šilumai gaminti, perkamas brangus importuojamas iškastinis kuras!!!

Dažnai pasitaikantys vaizdai Lietuvoje kai atliekos išmetamos miškuose ir kitose vietose

LŠTA siūlymai kaip išeiti iš susidariusios padėties

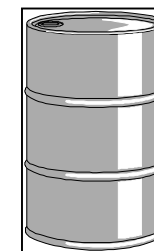
O taip atrodo dauguma Lietuvos sąvartynų !

Komunalinės atliekos - vertingas kuras

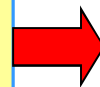

1 tona atliekų

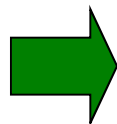

0,2 tonos kuro (naftos ekvivalento)

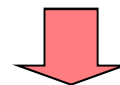
Lietuvoje yra 1,3 mln. t. deginamų atliekų (viso surenkama 4,4 mln. t. atliekų)

0,260 mln. t kuro (naftos ekvivalento) =
325 mln. m³ gamtinių dujų (kas met
šilumos tiekėjai sukūrena ~ 1 mlrd. m³
dujų)

Deginant kom. atliekas kasmet būtų galima
pagaminti ~2,6 TWh šilumos ir 0,65 TWh elektros

Lietuvos šilumos tiekimo įmonės per metus pagamina ~ 10 TWh šilumos

Energetikos problemų sprendimų priėmimo politizavimo istorinės pamokos

- 1990 susikibę rankomis stabdėme Ignalinos AE III-čiojo bloko ir Kruonio HAE statybas už Sovietų sąjungos pinigus.
- 1995-2000 teko Kruonio HAE statybas tęsti už Lietuvos elektros vartotojų pinigus
- 2008 - 2009 maldavome ES pratęsti Ignalinos AE II-ojo bloko darbą; nepavykus - nuo 2010 elektros gamybos kaina didės per du kartus; IAE statybas finansuos Lietuvos vartotojai.

Energetikos problemų sprendimų priėmimo politizavimo istorinės pamokos

- 2009 susikibę rankomis stabdome AEĮ naudojančių jėgainių (ypač atliekų deginimo) statybas
- 2010- Lietuvos vartotojai susikibę rankomis „kraus pelnus“ užsienio iškastinio kuro ir elektros tiekimo kompanijoms

Kada išmoksime istorijos pamoką?

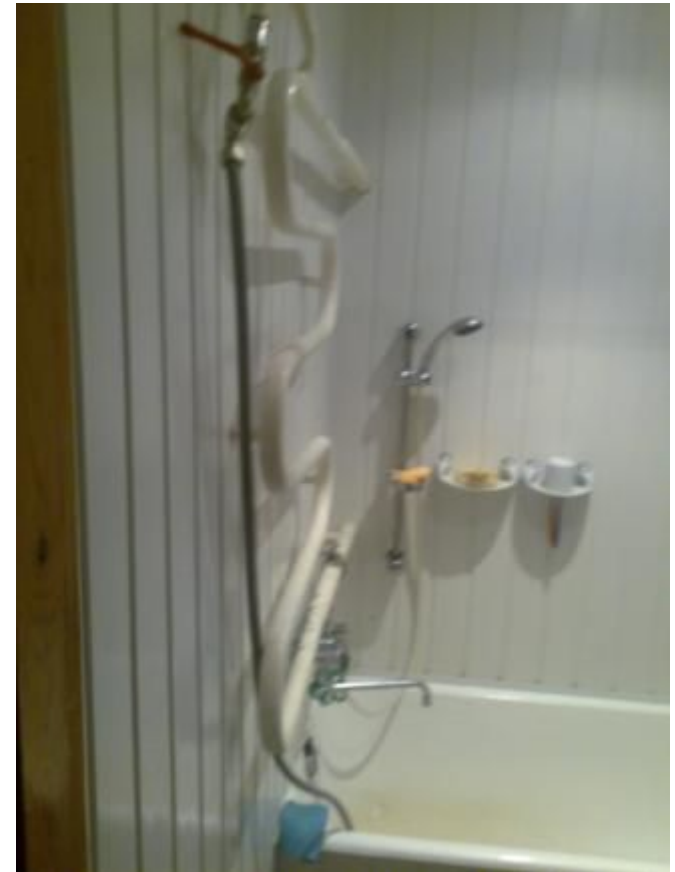
3. Aprūpinimo karštu vandeniu problemos ir uždaviniai

ASOCIACIJOS TURIMI STATISTINIAI DUOMENYS APIE MOKĖJIMUS UŽ “GYVATUKĄ”, KURIE KELIA DIDŽIAUSIĄ GYVENTOJŲ NEPASITENKINIMĄ

			Šilumos k.v. temperatūros palaikymui kiekis 1 butui (kWh/mėn.) (gyvatukas)	Vidutinė šilumos kaina gyventojams (su PVM)	Šilumos k.v. temperatūros palaikymui mokestis, (Lt/but./mėn.) su PVM
<p>I. Naujai pasatyti daugiabučiai gyvenamieji namai, kuriuose įrengtos šiuolaikinės vidaus karšto vandens tiekimo sistemos su vonios šildytuvais</p>	 	<p>~130 kWh/but./mėn.</p>	25,0 ct/kWh	130 x 0,25 = 32,50 Lt/but./mėn.	
<p>~1100 namų ~66 tūkst. butų ~198 tūkst. gyventojų</p>					
<p>II. Modernizuoti daugiabučiai gyvenamieji namai, kuriuose modernizuotos vidaus karšto vandens tiekimo sistemos su vonios šildytuvais</p>	 	<p>~140 kWh/but./mėn.</p>	25,0 ct/kWh	140 x 0,25 = 35,00 Lt/but./mėn.	
<p>~200 namų ~12 tūkst. butų ~36 tūkst. gyventojų</p>					
<p>III. Daugiabučiai gyv. Namai pastatyti iki 1992 m. nemodernizuoti su senomis nugyventomis vidaus karšto vandens tiekimo sistemomis ir vonios šildytuvais</p>	 	<p>~300 kWh/bu.t/mėn.</p>	25,0 ct/kWh	300 x 0,25 = 75,00 Lt/but./mėn.	
<p>~15900 namų ~600 tūkst. butų ~1,8 mln. gyventojų</p>					

Pagrindinės “didelio” mokesčio už “Gyvatuką” priežastys:

- karšto vandens skaitiklių rodmenų klastojimas,
- karšto vandens skaitiklių rodmenų deklaravimo netikslumas (*deklaruojama 1 m³ tikslumu, esant vidutiniam 3 m³ per mėnesį suvartojimui – paklaida per 30 proc.*),
- karšto vandens skaitiklių tikslumo klasė ir jų darbo patikimumas,

Problema reikia spręsti nedelsiant!!!

Siūlome Energetikos ministerijai, pagal kompetenciją kartu su Aplinkos ministerija ir VKEKK imtis realių veiksmų, esant reikalui inicijuoti Įstatymo įgyvendinimą lydinčių teisės aktų ar kitų teisės aktų pataisas, kad būtų:

- sudarytos teisinės ir ekonominės prielaidos šilumos, geriamojo vandens ir karšto vandens apskaitai daugiabučių namų butuose įrengiamiems apskaitos prietaisams įdiegti rodmenų nuotolinio nuskaitymo sistemas,

arba

- energijos kainoje numatytos pakankamos žmogiškųjų išteklių sąnaudos butuose įrengiamų apskaitos prietaisų rodmenų kas mėnesinei kontrolei vykdyti.

AČIŪ UŽ DĖMESĮ